

Coperta: Cătălin ROGERCU, Anca MECOLAN

Dante I
**OLIVIA
MANNING**

orașul decăzut

Traducere din limba engleză

DIANA STANCIU

ISBN 978-973-113-822-2
9 789731138222

www.nemira.ro

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

0373-113-822-2

NEMIRA

ISBN 978-973-113-822-2

Cuprins

Partea I	
Cutremurul	5
Partea A II-A	
Căpitanal	103
Partea A III-A	
Revoluția	237
Partea A IV-A	
Raidul	327

Partea I

Harta Francei și în locul ei apăruse și în Irlandă Britanică. În luna ianuarie ce urma. La părăsirea deținut, că următoarea victimă trebuie să fie vechiul lor aliat, dar decât să îl facă România lovită... La sfîrșitul lui nume București erau un orășel fierbinți, uscat și plin de prof. Jardine se oferea prima adunătură publică. La scena, frunze de măr și de casană, răscăldate parțial de soiul umui formal, se răsucenă vînzând ca nisip. Bătrâni și încrezător să ceda, ca la venirea românilor. Aceste dimineață începea cu o lumină albă, violentă, susținându-se pe între obloane și transperzute. Când și legătura mică deasupra balcoane, oamenii sunțeau în aer zâmbitorul călcării. La aniversare, discul spătar părăsă că se impărtăsie pe cer, ca un lingur lucru-o buie de argint topit. Drama urărie rătrându-se spre acoperi ridicând pălpuri de miraj. Te duseau ochii de altă lumenă. După revizuirea aceluia fierbințat părăsă că se adună între fundalele înalte ale căldărelor, solidificat prin ochii norilor de prof. Găman.

1

Harta Franței dispăruse din fereastra Biroului German de Propagandă și în locul ei apăruseră Insulele Britanice. Se liniștiseră cu toții. Le părea rău, desigur, că următoarea victimă trebuia să fie vechea lor aliată, dar decât să fi fost România însăși... La sfârșitul lui iunie Bucureștii erau un oraș fierbinte, uscat și plin de praf. Iarba se ofilea prin grădinile publice. La șosea, frunze de tei și de castan, răscolate parcă de suflul unui furnal, se răsuceau veștede ca niște hârtii și începeau să cadă, ca la venirea toamnei. Fiecare dimineată începea cu o lumină albă, violentă, strecându-se printre obloane și transperante. Când își luau micul dejun prin balcoane, oamenii simțeau în aer miroslul căldurii. La amiază, discul solar părea că se împriștie pe cer, ca un lingou într-o baie de argint topit. Drumurile tărându-se spre aeroport ridicau pâlpâiri de miraj. Te dureau ochii de atâtă lumină. După-amiaza aerul fierbinte părea că se adună între fațadele înalte ale clădirilor, solidificat prin ocrul norilor de praf. Oamenii

dormeau, amortiți de căldură. În timpul pauzei de prânz, tramvaiele erau înțesate de funcționari grăbindu-se spre dormitoarele umbrite de acasă. Pe la cinci, când atmosfera era mai suportabilă, birourile se deschideau din nou, iar cei bogăți și cei fără de slujbă așteptau să vină seara.

Seara s-au răspândit și zvonurile despre ultimatum. Străzile erau pline de oameni plimbându-se în amurgul timpuriu. Trecătorii, aruncând câte o privire la harta din vitrina Biroului German de Propagandă, făceau speculații despre posibila rezistență a britanicilor, când deodată au aflat de pretențiile Rusiei și Marea Britanie a fost uitată pe loc.

Desigur, cererea nu fusese încă anunțată oficial. Ziarurile de seară nici nu amintea de ea. Ca în toate cazurile grave, autoritățile încercau să păstreze secretul, dar în București nimic nu putea să rămână ascuns prea multă vreme. Abia transmisesese ministrul sovietic ultimatumul, că ziariștii străini de la Athénée Palace și aflaseră detaliile. Rusia cerea retrocedarea Basarabiei și a unei părți din Bucovina, asupra căreia nu avea niciun drept. Ultimatumul era valabil până a doua zi, la miezul nopții. La câteva minute după anunțarea lor în hotel, știrile au ajuns pe străzile înțesate de oameni, făcând înconjurul restaurantelor și al cafeneelor. Capitala era în fierbere; temerile inițiale se transformaseră într-o adevărată panică. Toți păreau cuprinși de isterie.

În seara aceea, Guy Pringle, profesor de engleză la universitate, se afla la Mavrodaphne, cu soția lui, Harriet. Cineva a intrat, strigând. Dezordinea a cuprins într-o clipă cafeneaua spațioasă și bine luminată. Oamenii săriseră în picioare și vociferau nemulțumiți, protestând

și urlând unii la alții, chiar necunoscuți fiind. Soții Pringle îi auzeau învinovățindu-i pe evrei, pe comuniști, pe aliații învinișăi, pe Madam Lupescu, pe rege și pe Urdureanu, nesuferitul ministru de Finanțe, dar învinuindu-i de ce?

Harriet, o fată brunetă și subțire, din ce în ce mai slabă în acele ultime luni petrecute într-o lume în descompunere, era scoasă din minți de agitația ciudată din local:

– Trebuie să fie germanii. Vom fi prinși în cursă...

Se tot vorbea de invazia germană.

Guy încercă să afle ceva la masa vecină. Înțelegând că e englez, omul îl apostrofă imediat în engleză:

– Numai Sir Stafford Cripps ne-a făcut asta!

– Ce anume?

– I-a determinat pe ruși să ne ia Basarabia și să ne fure Bucovina, cu minunatele ei păduri de fag, a adăugat femeia de lângă el.

Guy, un Tânăr solid, cu ochelari care-i accentuau aerul blajin și nevinovat, răspunse cu obișnuita sa bunăvoiță că numitul Cripps abia ajunsese la Moscova în dimineață aceea, deci nu avusese timp să influențeze pe nimeni în niciun fel; dar celălalt îi întorsese spatele, nerăbdător.

– S-ar părea că nimeni nu i-a considerat pe ruși o primedie până acum, interveni Harriet.

Cu toate acestea, comuniștii, cu doctrina lor marxistă, fără niciun Dumnezeu, erau mai temuți chiar decât naziștii.

Auzind vorbindu-se englezește, un bătrân sări de la o masă de alături și le aminti tuturor că Marea Britanie era una dintre puterile garante pentru România. Acum, când România era amenințată, ce aveau englezii de gând să facă?

– Nimic, nimic! urla el furios. Sunt și ei terminați! Și execută o fandare adâncă înspre ei, cu umbrela de soare, din mătase indiană.

Harriet privea neliniștită în jur. Acum trei luni, când ajunsese în București, britanicii erau priviți cu respect; acum, pe punctul de a pierde războiul, nu mai erau deloc respectați. Aproape că se temea de un atac direct. Dar nu s-a întâmplat nimic. Se mai păstrase o oarecare simpatie, chiar afecțiune, pentru marea putere protectoare de odinioară, acum decăzută, după toate aparențele.

Nevrând să arate că le e teamă, cei doi Pringle au rămas pe loc, în mijlocul unui tărăboi care și-a schimbat deodată tenorul. Un bărbat se ridicase și întrebase, atrăgând atenția tuturor prin tonul calm, dacă nu cumva temerile lor erau premature. Într-adevăr, britanicii nu puteau face nimic pentru România, dar Hitler?... Nu-i declarase regele de curând loialitate? Acum putea pretinde ajutor german. Dacă ar auzi de ultimatum, Führerul l-ar forța pe Stalin să-l retragă.

Țipetele au încetat brusc. Recăpătându-și încrederea, oamenii își făceau semne din cap. Cei care păruseră mai însășimântați, au devenit pe loc veseli și plini de speranță. Cei care se vătaseră mai tare erau acum cei mai încrezători. Nimic nu era încă pierdut. Hitler îi va proteja. Era prima dată când regele era privit cu bunăvoiță. Șiretenia sa, de pe urma căreia țara suferise atât, era aclamată. Se declarase de partea Axei exact la momentul oportun. Fără îndoială, el se dovedea salvatorul țării sale.

Euforia s-a răspândit la fel de repede ca panica dinainte. Întorcându-se acasă, soții Pringle vedea oamenii felicitându-se pe străzi, ca după o victorie. Dar în

dimineața următoare au început să sosească mașinile refugiaților din nord. Pline de praf și de bagaje, arătau la fel ca mașinile poloneze venite în București cu zece luni în urmă.

Erau moșieri germani din Basarabia, care, preveniți de Legația Germană, fugiseră nu de frica rușilor, ci de frica țăranilor, care-i urau. Apariția lor a adus un nou val de teamă; dacă cineva putea fi informat despre intențiile lui Hitler, ei erau aceia.

Apartamentul familiei Pringle dădea în piața principală, care în cursul dimineții se umpluse de oameni ce priveau în tăcere spre palat.

Prințul Yakimov, un englez de origine rusă, musafir nepoftit în casa lor, se întoarse de la Barul Englezesc pe unde-și pierdea timpul de obicei:

– Toți sunt foarte optimiști, draga mea! Sunt sigur că se va găsi o soluție... și, după ce mâncă, se adânci într-un somn fără griji.

Guy supraveghea examenele de sfârșit de trimestru și nu venise acasă la prânz. După-amiază, ieșind în balcon, Harriet privea mulțimea așteptând sub soarele arzător. Siesta era timpul obișnuit pentru a face dragoste, dar nu-i ardea nimănuï de aşa ceva acum. Ultimatumul nu fusese încă oficial confirmat, dar se știa că regele convocase Consiliul de Coroană. Miniștrii erau inconfundabili în uniformele lor albe. Toată lumea îi văzuse venind.

Chiar sub balconul lui Harriet era o mică biserică bizantină, cu cruci, încrustate cu pietre și cupole aurite. Ușa scărțăia încontinuu: oamenii intrau să se roage, în aceste prețioase vremuri de criză.

Biserica era înconjurate de clădiri parțial demolate, pentru că războiul puse se capăt „îmbunătățirilor“ regelui. Dincolo de aceste ruine era piața arsă de soare, cu mulțimea în aşteptare, și cu palatul unde înalte oficialități veneau și plecau. Curtea era deja plină de mașini. Cei nou-veniți erau nevoiți să parcheze afară.

Harriet simți că soarele îi ardea părul. Căldura era apăsătoare, dar rămase acolo, privind un țăran care trecea, vânzând pui. În față și în spate îi atârna câte o cușcă, prinsă cu un lanț pe umeri. Din când în când își înălța capul și cărăia ca o pasăre de curte. Un servitor îl strigă dintr-un balcon de dedesubt și apoi ieși la el, în stradă. Împreună, vânzător și cumpărător cântăreau puii, întinzându-le aripile și împungându-i în piept. În sfârșit, unul fiind ales, țăranul îi sucă gâtul, într-o volbură de pene și de cotcodăceli.

Harriet se întoarse în cameră. Când ieși din nou, țăranul se așezase în pragul bisericii, jumulind puiul și aruncând penele pe jos. Înainte de a pleca mai departe, trase o bucată de sac peste fiecare colivie, ca să-și apere păsările de soare.

Pe la cinci, când se întorceau funcționarii pe la birouri, mulțimea se însufleți. Puțin după aceea, băieții cu ziare începură să strige: „Ediție specială!“ și întreaga piață reveni la viață. Harriet coborâ în grabă să afle știrile. Oamenii se îmbulzeau, smulgând ziarele și răsfoindu-le febril. Ajungând la ultima pagină, un bărbat scutură ziarul, apoi îl aruncă pe jos și-l călcă în picioare.

Harriet se temea că asta însemna pierderea Basarabiei, dar când cumpără gazeta și citi titlurile află doar că prințul își luase bacalaureatul cu 98,9 puncte din 100

posibile. Deși palid și neliniștit, regele părăsise Consiliul de Coroană ca să-și felicite fiul. Auzea peste tot în jurul ei cuvintele „bacalaureat“, „prințul“, „regele“, spuse cu furie și în batjocură, dar nimic despre Basarabia.

Pe când soarele apunea în tonuri de roșu și violet, mulțimea devinea tot mai agitată. Timpul trecea. În piață se aflau mai ales muncitori. Cu venirea serii își făcură apariția și femeile cu hainele lor aruncând reflexe albe în amurg. Prima suflare de aer mai rece îi scoase la promenadă pe cei bogăți. Deși se plimbau, ca de obicei, pe Calea Victoriei și pe Bulevardul Carol, erau atrași iar și iar spre piață, punctul de maximă încordare.

Când se întoarse Guy de la universitate, Harriet îl rugă să mănânce repede ca să poată ieși să vadă ce se întâmplă.

Pe stradă, întâlnind diferiți cunoșcuți, afla că regele intervenise pe lângă Hitler, care promisese să trimită un mesaj personal înainte ca ultimatumul să expire. Toți erau din nou plini de speranță. La palat, regele și miniștrii lui așteptau mesajul. Monarhul se pare că spusese: „Trebuie să avem încredere în Führer. Nu ne va părăsi la nevoie.“

Se lăsa întunericul. O goarnă răsună în curtea palatului. Ca și cum i-ar fi chemat la arme, cineva din piață începu să cânte imnul național. Îl susținură și alții, dar vocile erau răzlețe, înăbușite de incertitudine și curând se stinseră. În palat se aprinseră candelabrele și cineva strigă să vină regele. Strigătul fu preluat și de alții, dar suveranul nu apăru.

Luna răsărise și plutea, mare și blandă, deasupra orașului. Se tot auzeau portiere trântite pe măsură ce lumea venea și pleca de la palat. Apăruse și o femeie. Imediat